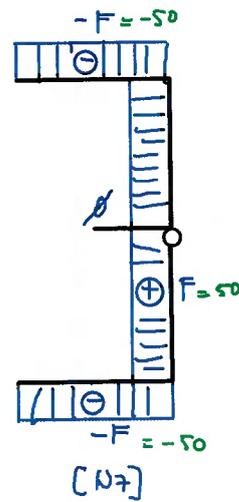
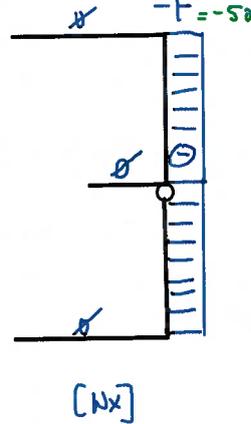
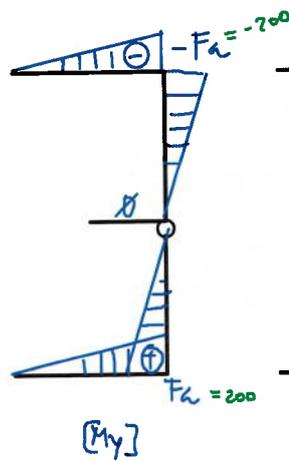
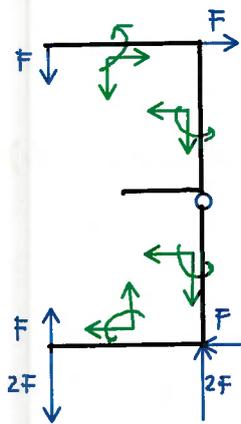
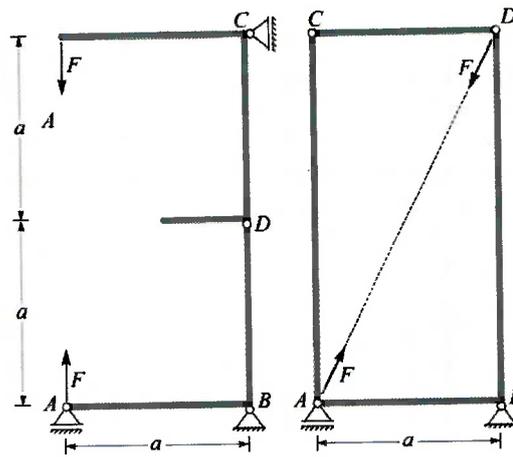

1. naloga

Letos poteka že 30. tekmovanje v gradbeni mehaniki za srednješolce. Zato smo dve konstrukciji prve naloge oblikovali v obliki številke 30.

Določi notranje sile in momente ter nariši njihove diagrame za levo konstrukcijo, ki predstavlja številko "3".

Podatki: $F = 50 \text{ kN}$, $a = 4 \text{ m}$.

2. naloga

Na rob podporne konstrukcije postavimo opečni zid z izolacijo.

Kolikšen je lahko največji zamik a , da se zid zaradi vpliva lastne teže še ne prevrne?

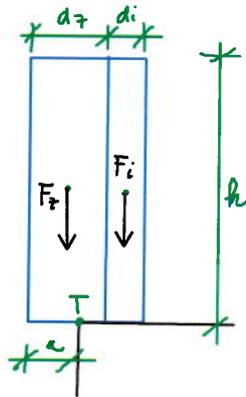
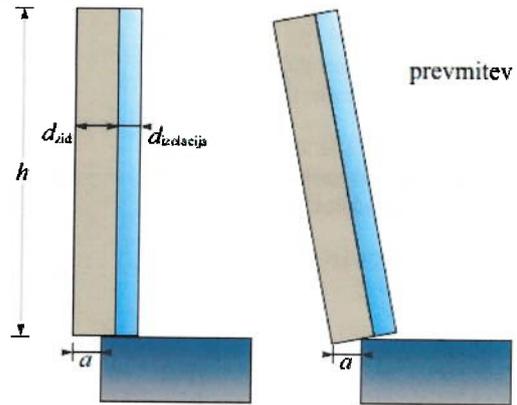
Podatki: $d_{\text{zid}} = 15 \text{ cm}$,

$d_{\text{izolacija}} = 10 \text{ cm}$,

$\rho_{\text{zid}} = 1.8 \text{ kg/dm}^3$,

$\rho_{\text{izolacija}} = 0.15 \text{ kg/dm}^3$

$h = 2 \text{ m}$.

$$\sum M^T < 0$$

$$-F_z \cdot (a - d_z/2) + F_i (d_i/2 + d_z - a) = 0 \quad (1)$$

$$F_z = d_z \cdot h \cdot \rho_z \cdot L$$

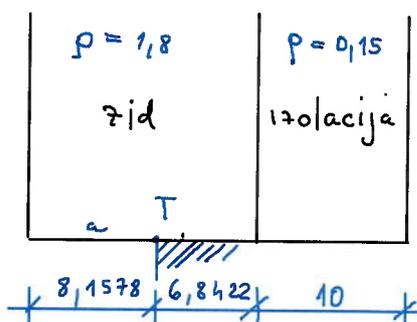
$$F_i = d_i \cdot h \cdot \rho_i \cdot L$$

$$(1) : L \cdot h \Rightarrow d_z \rho_z (a - \frac{d_z}{2}) = d_i \rho_i (\frac{d_i}{2} + d_z - a)$$

$$(d_z \rho_z + d_i \rho_i) a = \frac{d_z^2 \rho_z}{2} + \frac{d_i^2 \rho_i}{2} + d_i d_z \rho_i$$

$$(1.5 \cdot 1.8 + 1 \cdot 0.15) a = \frac{1.5^2 \cdot 1.8}{2} + \frac{1^2 \cdot 0.15}{2} + 1.5 \cdot 1 \cdot 0.15$$

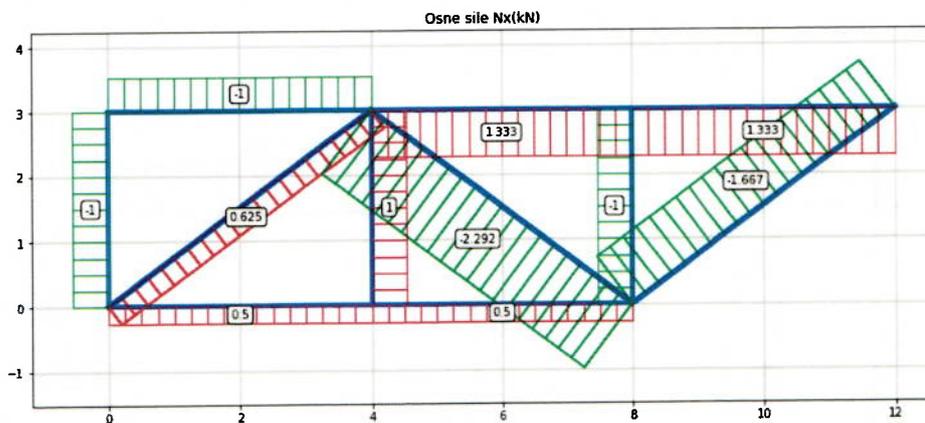
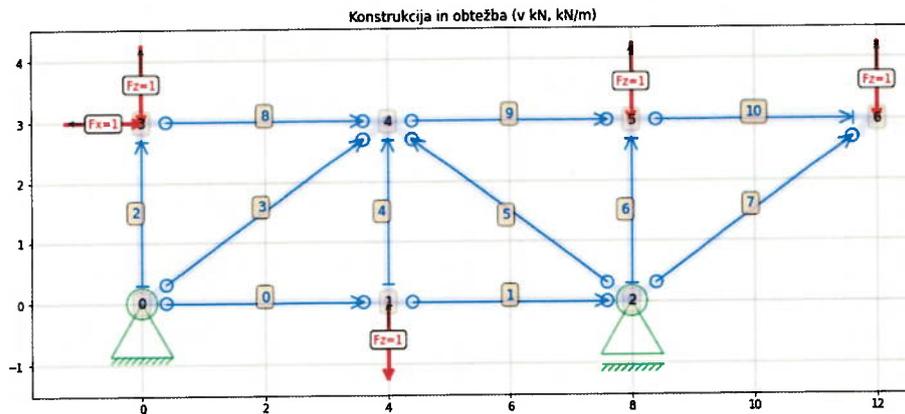
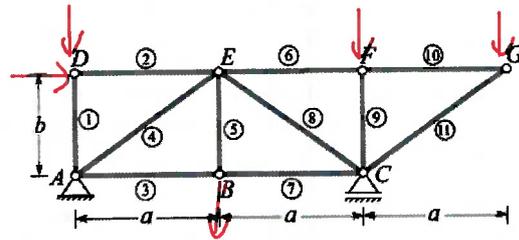
$$a = 0,81578 \text{ dm}$$

3. naloga

Na prikazanem paličju ni obtežbe, zato jo moraš postaviti sam. V vsako vozlišče lahko postaviš eno navpično in eno vodoravno silo.

Tvoja naloga je, da na konstrukcijo postaviš čim manjše število sil, a pri tem poskrbiš, da bodo osne sile v vseh palicah različne od nič. Svoje odločitve utemelji.

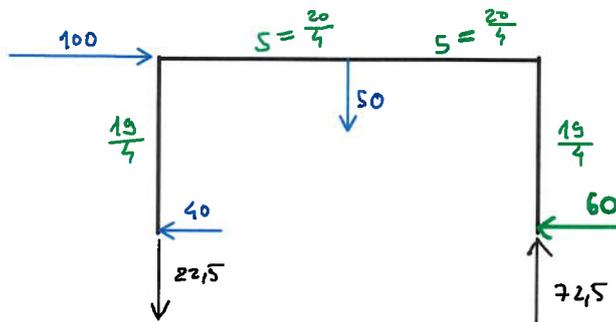
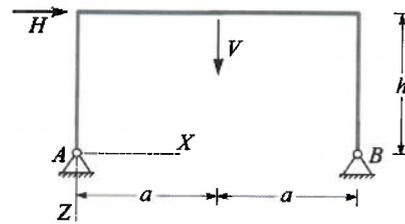
4. naloga

Obravnavamo statično nedoločeno konstrukcijo na sliki. V pomoč nam je, da je nekdo izmeril vodoravno reakcijo v podpori A in sicer $A_X = -40 \text{ kN}$.

Konstrukcija je obtežena še z dvema zunanji sili $H = 100 \text{ kN}$ in $V = 50 \text{ kN}$, kot je prikazano na sliki.

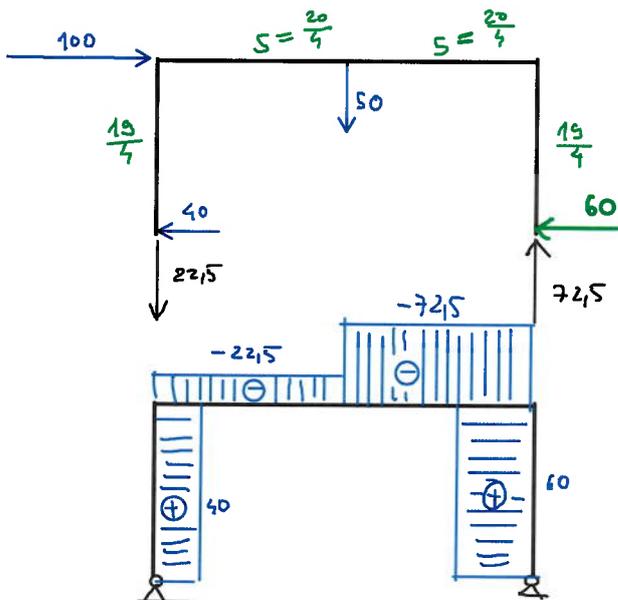
Določi reakcije in notranje sile ter momente. Nariši tudi njihove diagrame.

Podatki: $a = 5 \text{ m}$, $h = 4.75 \text{ m}$.

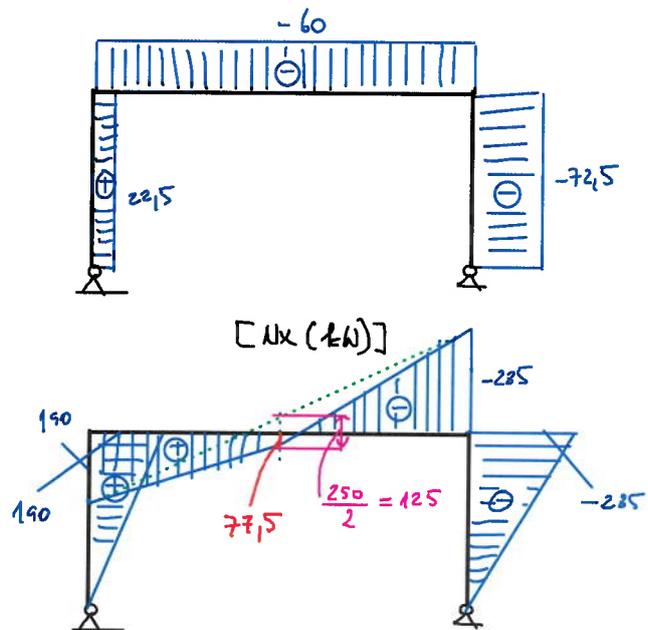

$$\begin{aligned} \sum M^A &= 0 \\ -100 \cdot \frac{1.5}{4} - 50 \cdot \frac{2.0}{4} - B_y \cdot \frac{4.0}{4} &= 0 \\ \frac{-1900 - 1000}{4.0} &= B_y \\ -\frac{2900}{4} &= B_y \\ B_y &= -725 \text{ kN} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} K: -100 \cdot \frac{1.5}{4} + \frac{45}{2} \cdot 1.0 + 50 \cdot 5 \\ -\frac{1900}{4} + 225 + 250 &= 0 \quad \checkmark \\ -475 & \end{aligned}$$

[N_z (kN)]

[M_y (kNm)]

$$190 \quad 22.5 \cdot 5 = 112.5 \quad 190 - 112.5 = 77.5$$

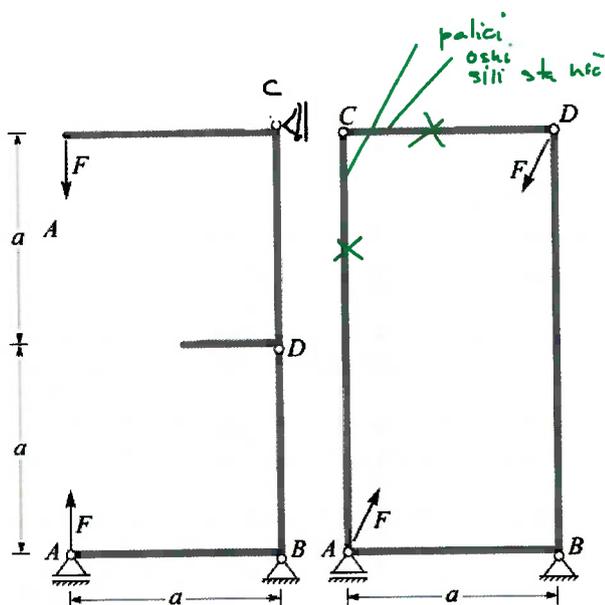
$$(285 - (9.5 \cdot 2.5)) - 125 = 77.5$$

1. naloga

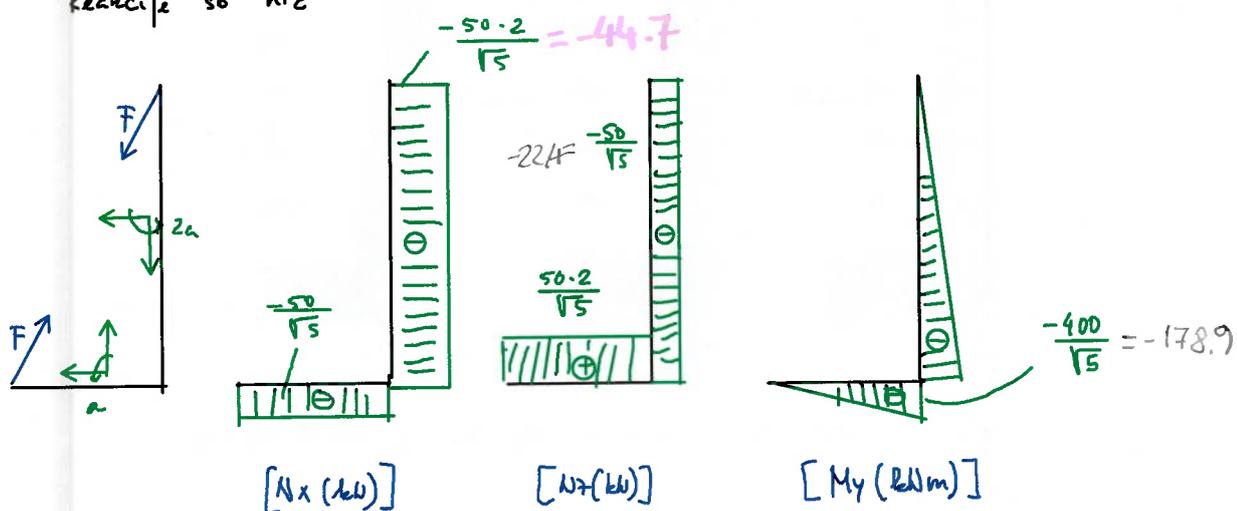
Letos poteka že 30. tekmovanje v gradbeni mehaniki za srednješolce. Zato smo dve konstrukciji prve naloge oblikovali v okliki številke 30.

Določi notranje sile in momente ter nariši njihove diagrame za desno konstrukcijo, ki predstavlja števko "0".

Podatki: $F = 50 \text{ kN}$, $a = 4 \text{ m}$.

Reakcije so nič

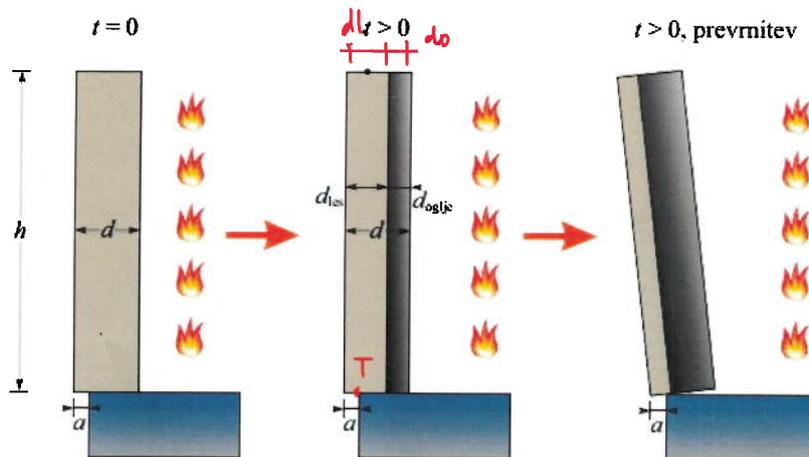
2. naloga

Masivni leseni zid, ki leži na togi in toplotno povsem izolirani podlagi, je zajel požar na notranji strani. Zid je glede na podlago zamaknjen za $a = 3$ cm, kot je prikazano na sliki.

Les ob izpostavljenosti temu požaru ogljeni s konstantno hitrostjo oglenjenja $\beta = 0.7$ mm/min. To pomeni, da debelina oglja pri poljubnem času znaša $d_{\text{ogljje}} = \beta \cdot t$.

Pri katerem času se klada prevrne? Upoštevaj, da je gostota oglja le 5% gostote lesa. Upoštevaj tudi, da širina zidu izven ravnine znaša $b = 100$ cm.

Podatki: $h = 50$ cm, $d = 10$ cm, $\rho_{\text{les}} = 420$ kg/m³, $\rho_{\text{ogljje}} = 0.05 \rho_{\text{les}}$, $g = 10$ m/s².

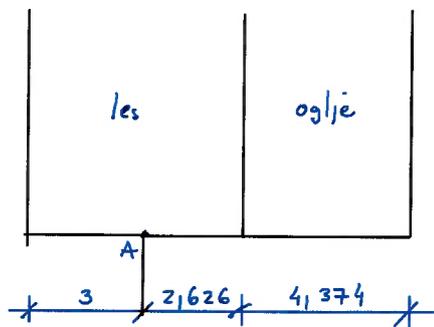

$$\sum m^T = 0 \quad -\rho_l \cdot a^2/2 h + \rho_l (d_l - a)^2/2 h + \rho_o \cdot d_o \left(d_l - a + \frac{d_o}{2} \right) h = 0$$

$$d_l = d - d_o$$

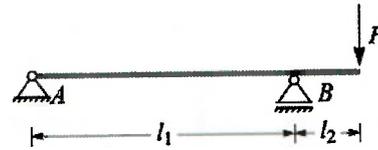
$$\Rightarrow d_o = 4,374 \text{ cm} = 43,74 \text{ mm}$$

$$t_o = \frac{43,74}{0,7} = 62,49 \text{ min}$$

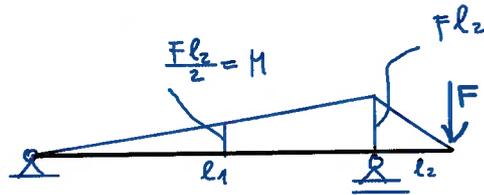
3. naloga

Kolikšno silo F lahko postavimo na previs nosilca na sliki, če elastična deformacija nosilca v prečnem prerezu na sredini razpona l_1 ne sme preseči vrednosti $\varepsilon_{dop}^e = 0.0005$? Predpostavimo, da se nosilec obnaša linearno elastično, elastični modul lesa pa je $E = 12000 \text{ MPa}$.

Nosilec na sliki ima razpon $l_1 = 3 \text{ m}$ in dolžino previsa $l_2 = 0.75 \text{ m}$. Prečni prerez nosilca je pravokoten, širine $b = 20 \text{ cm}$ in višine $h = 24 \text{ cm}$.

Pomoč: odpornostni moment pravokotnega prereza $W = \frac{bh^2}{6}$, največjo vzdolžno normalno napetost pa izračunamo tako, da vrednost upogibnega momenta delimo z odpornostnim momentom. Vzdolžno elastično deformacijo pa določimo kot kvocient med vzdolžno normalno napetostjo in elastičnim modulom E .

$$W = \frac{bh^2}{6} = \frac{20 \cdot 24^2}{6} = 1920 \text{ cm}^3$$

$$\sigma_{\max} = \frac{M}{W}$$

$$\varepsilon_{\max} = \frac{\sigma_{\max}}{E} = \frac{M}{E \cdot W} \leq 5 \cdot 10^{-4}$$

$$M \leq 5 \cdot 10^{-4} \cdot E \cdot W \quad \Rightarrow \quad F \leq \frac{5 \cdot 10^{-4} \cdot E \cdot W \cdot 2}{l_2}$$

$$\parallel$$

$$\frac{F l_2}{2}$$

$$F \leq \frac{10^{-3} \cdot E \cdot W}{l_2} = \frac{10^{-3} \cdot 1200 \frac{\text{kN}}{\text{cm}^2} \cdot 1920 \text{ cm}^3}{75 \text{ cm}}$$

$$F \leq 30,72 \text{ kN}$$

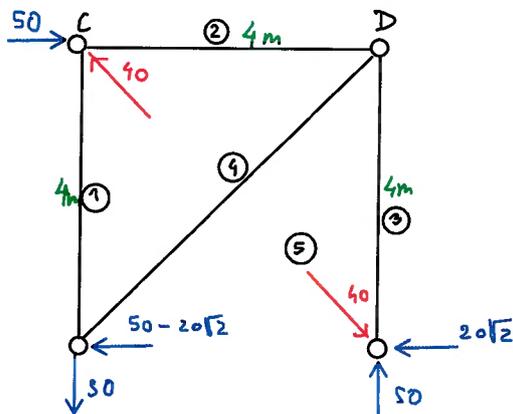
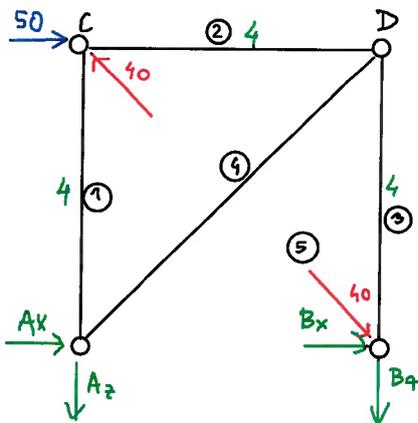
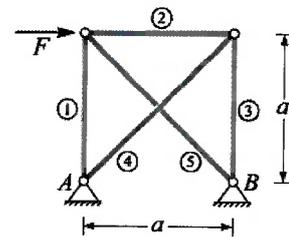
4. naloga

Obravnavamo enkrat statično nedoločeno paličje.

Določi osne sile v vseh palicah, če smo z meritvami ugotovili, da je osna sila $N_5 = -40$ kN.

Izračunaj tudi reakcije v podparah A in B .

Podatki: $a = 4$ m, $F = 50$ kN.

$$N_4 = 50\sqrt{2} - 40 = 30,71 \text{ kN}$$

$$N_3 = N_2 = -50 + 20\sqrt{2} = -21,71 \text{ kN}$$

$$N_1 = 50 - N_4 \frac{\sqrt{2}}{2} = 50 - 50 + 20\sqrt{2} = 20\sqrt{2} \text{ kN}$$

$$N_1 = 28,28 \text{ kN}$$

$$N_5 = -40 \text{ kN}$$